Báo hiếu cha mẹ trong dịp Tết

ISSN: 2734-9195 18:30 25/01/2025

Hãy để Tết không chỉ là mùa đoàn tụ mà còn là mùa gieo trồng những giá trị nhân văn tốt đẹp bắt đầu từ chính lòng hiếu thảo và biết ơn trong gia đình. Hãy để mùa Tết trở thành cơ hội để tri ân cha mẹ và tổ tiên, gieo duyên lành cho hiện tại và tương lai.

Tết Nguyên Đán là ngày lễ lớn nhất trong năm của người Việt, không chỉ là thời khắc chuyển giao giữa năm cũ và năm mới mà còn mang ý nghĩa sâu sắc về tình thân và lòng biết ơn. Đây là dịp để mỗi người con trở về bên gia đình, quây quần bên mâm cơm đoàn viên, và đặc biệt là thể hiện lòng hiếu thảo với cha mẹ và tổ tiên.

Trong giáo lý nhà Phật, hiếu thảo không chỉ dừng lại ở sự tri ân, mà còn được xem là một pháp tu quan trọng, gắn liền với công đức lớn lao và sự thăng tiến trên con đường giác ngộ.

Tết vì thế trở thành cơ hội thiêng liêng để mỗi người con, người phật tử hành trì đạo hiếu, vun đắp tình thân và gieo trồng hạt giống thiện lành trong tâm hồn, lan toả giá trị đạo hiếu theo tinh thần Phật giáo đến với mọi người.

Ảnh sưu tầm

Hiếu thảo trong giáo lý nhà Phật

Trong giáo lý nhà Phật, hiếu thảo là một giá trị đạo đức cốt lõi và cũng là một pháp tu quan trọng trên con đường giác ngộ. Đức Phật đã nhiều lần nhấn mạnh rằng lòng hiếu thảo không chỉ là trách nhiệm của mỗi người con mà còn là điều kiện để vun bồi phước báu, gieo nhân lành cho hiện tại và mai sau. Hiếu thảo, theo giáo lý nhà Phật, là sự tri ân và báo ân đối với cha mẹ – hai bậc ân nhân lớn nhất trong cuộc đời mỗi người.

Trong kinh Tăng Chi Bộ, đức Phật dạy: "*Này các Tỳ-kheo, có hai hạng người, ta nói, không thể trả ơn được. Đó là mẹ và cha*." Công ơn cha mẹ bao gồm ân sinh thành về ân dưỡng dục. Cha mẹ là người mang đến cho ta hình hài và sự sống, cha mẹ chăm sóc, dạy dỗ, và hi sinh cho ta từ những điều nhỏ nhất.

Một trong những câu chuyện Phật giáo nổi tiếng về lòng hiếu thảo là của Tôn giả Mục Kiền Liên, người đã cứu mẹ khỏi cảnh khổ ở cõi ngạ quỷ. Khi biết mẹ mình chịu quả báo đau khổ vì những nghiệp bất thiện, Tôn giả đã dùng sức mạnh tâm linh và lòng từ bi để cúng dường Tam Bảo, hồi hướng công đức và tổ chức lễ Vu Lan để giúp mẹ thoát khổ. Qua câu chuyện này, báo hiếu cha mẹ, không chỉ cần chăm sóc đời sống vật chất mà còn cần giúp cha mẹ hướng về điều thiện lành, gieo nhân tốt để chuyển hóa nghiệp lực.

Hiếu thảo trong giáo lý nhà Phật không chỉ là sự đền đáp công ơn cha mẹ mà còn là một pháp tu giúp con người kết nối với gốc rễ đạo đức, vun trồng phước

báu, và tiến gần hơn trên con đường giải thoát. Người thực hành hiếu thảo là người đã đi được nửa đường đến giác ngộ, bởi lòng tri ân và từ bi chính là cốt lõi của đạo Phật.

Ảnh sưu tầm

Những cách báo hiếu cha mẹ trong dịp Tết theo Phật giáo

Thăm hỏi và chăm sóc cha mẹ

Trong dịp Tết, sự hiện diện của con cái là niềm vui lớn nhất của cha mẹ. Hãy dành thời gian trò chuyện, chăm sóc và động viên cha mẹ, giúp họ cảm nhận sự an vui và gắn kết gia đình sau một năm bận rộn, tất bật. Đức Phật dạy: "*Khi cha mẹ còn sống, hãy phụng dưỡng và kính trọng các ngài. Đó là cách con cái gieo duyên lành cho hiện tại và mai sau.*" (Kinh Tăng Chi Bộ 4.263). Việc trò chuyện, hỏi han sức khỏe, và chia sẻ niềm vui với cha mẹ trong những ngày Tết không chỉ mang lại niềm an vui mà còn là cách biểu hiện lòng tri ân sâu sắc.

Cha mẹ sinh ra và nuôi dưỡng chúng ta không cần bất kì điều kiện gì chỉ mong cho con cái được khoẻ mạnh, bình an. Dù có thành đạt hay chưa thành đạt, cha mẹ chỉ cần nhìn thấy con cái khoẻ mạnh và vui vẻ chính là niềm an ủi, động viên lớn nhất của cha mẹ.

Ảnh sưu tầm

Làm lành, lánh dữ

Phật giáo dạy rằng con cái sống đời thiện lành, có đạo đức và tránh xa các điều bất thiện cũng là cách tốt nhất để cha mẹ được an lòng và cảm thấy hãnh diện. Đức Phật dạy: "*Người con hiếu thảo là người làm cha mẹ hoan hỷ nhờ đời sống thiện lành của mình. Người ấy không làm điều ác, sống đời thanh tịnh và luôn gieo nhân lành.*" (Kinh Tăng Chi Bộ 2.31). Tết Nguyên Đán không chỉ là dịp để tri ân mà còn là thời điểm để tự soi xét bản thân, thay đổi những thói quen xấu, và sống đời thiện lành. Khi con cái sống có đạo đức, không chỉ cha mẹ được an vui mà còn tạo duyên lành cho cả gia đình.

Tụng kinh, hồi hướng công đức cho gia tiên

Một cách thể hiện lòng hiếu thảo là tụng kinh và hồi hướng công đức cho cha mẹ. Các bài kinh như Kinh Vu Lan, Kinh Báo Ân Cha Mẹ đặc biệt nhấn mạnh giá trị này. Trong kinh Vu Lan Bồn, kể lại câu chuyện Tôn giả Mục Kiền Liên cứu mẹ khỏi cảnh khổ nhờ hồi hướng công đức. Điều này nhấn mạnh rằng việc tụng kinh, làm lành và hồi hướng công đức là cách báo hiếu tâm linh vô cùng ý nghĩa. Các bài kinh như Kinh Vu Lan, Kinh Báo Ân Cha Mẹ nên được tụng trong dịp Tết để cầu nguyện sức khỏe, bình an cho cha mẹ, cả hiện tiền lẫn quá vãng.

Trong kinh Trường Bộ: "*Người hiếu thảo nên cúng dường tổ tiên với tâm thành kính, vì nhờ tổ tiên mà gia đình này được sinh trưởng và hưng thịnh.*" Cúng lễ gia tiên, bày tỏ lòng biết ơn với tổ tiên và cầu nguyện cho cha mẹ mạnh khỏe, hạnh phúc cũng là một phần quan trọng của hiếu đạo.

Phật giáo khuyến khích chúng ta không chỉ báo hiếu trong dịp Tết Nguyên Đán mà phải thực hành hiếu đạo hàng ngày. Tuy nhiên, Tết Nguyên Đán là cơ hội đặc biệt để nhìn lại, bày tỏ lòng tri ân và làm mới mối quan hệ trong gia đình. Chúng ta có thể gieo duyên lành từ những việc nhỏ bé, như một lời chúc Tết đầy ý nghĩa, một cái ôm ấm áp, hay chỉ là sự hiện diện trọn vẹn của bạn bên cha mẹ, tất cả đều là cách thể hiện lòng hiếu thảo. Hãy biến dịp Tết này thành khoảng thời gian để lan tỏa yêu thương, tri ân và tu tập lòng từ bi theo tinh thần Phật giáo.

Hãy để Tết không chỉ là mùa đoàn tụ mà còn là mùa gieo trồng những giá trị nhân văn tốt đẹp bắt đầu từ chính lòng hiếu thảo và biết ơn trong gia đình.

Hãy để mùa Tết trở thành cơ hội để tri ân cha mẹ và tổ tiên, gieo duyên lành cho hiện tại và tương lai. Như lời đức Phật dạy: "*Hiếu kính với cha mẹ là nền tảng cho mọi phước lành, là pháp tu tối thắng của người con hiền*."

Tác giả: **Liên Tịnh**